

FIȘA DISCIPLINEI

Teorii sociale contemporane
Anul universitar: 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie și Asistență Socială în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Antropologie / Licențiat în sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Teorii sociale contemporane				Codul disciplinei	ALM1406
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. Dr. PÉTER László				
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. Dr. PÁSZTOR Gyöngyi				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Videoproiector, conexiune internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Videoproiector, conexiune internet

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc. - Gestionarea sistemelor de date sociale; - Utilizarea adecvată a perspectivei antropologice, a eticii și practicii specifice disciplinei; - Elaborarea studiilor antropologice; - Culegerea și prelucrarea de date etnografice;
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională; - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă; - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	C1. Studentul/Absolventul formulează și descrie concepte, teorii și paradigme utilizate în cercetarea socială, la nivelul indivizilor, grupurilor, organizațiilor, instituțiilor, categoriilor sociale și comunităților, precum și analizează relațiile dintre acestea și metodologiile aplicate în studierea structurii, proceselor și dinamicii sociale. C4. Studentul/Absolventul examinează, analizează, explică și interpretează curente de opinie publică pe baza cercetărilor de teren. C7. Studentul/Absolventul formulează ipoteze și operaționalizează conceptele cheie pentru explicarea și interpretarea comportamentului uman, a dinamicii grupurilor, organizațiilor și comunităților, a tendințelor și influențelor sociale și culturale, a istoriei și originilor acestora. C8. Studentul/Absolventul explică și interpretează realitățile sociale, problemele și conflictele sociale și identifică resurse și modalități pentru rezolvarea acestora. C9. Studentul/Absolventul explică și interpretează comportamentele umane, dinamica relațiilor de muncă și evoluția capitalului uman în contextul schimbărilor socio-culturale și în raport cu transformările generate de noile tehnologii și problemele de mediu.
------------	---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aptitudini	A2. Identifică metode, tehnici, procedee și instrumente adecvate pentru cercetarea fenomenelor sociale și culegerea datelor empirice. A6. Elaborează, analizează și evaluează strategii și procese de comunicare socială în grupuri, comunități și organizații, inclusiv pentru evaluarea și formarea resurselor umane. A7. Elaborează modele inovative de cercetare a fenomenelor și proceselor sociale în grupuri, organizații și comunități, prin utilizarea metodologiilor consacrate. A8. Setează și implementează strategii metodologice de diagnoză și prognoză privind dinamica socio-culturală și mediul organizațional.
Responsabilități și autonomie	R1. Realizează și interpretează diagnoze în raport cu problemele sociale cu care se confruntă indivizii, grupurile, comunitățile sau organizațiile. R3. Analizează datele empirice și evaluează critic și constructiv demersurile de cercetare socioculturală. R5. Evaluează modalități de elaborare și implementare a diagnozei, programelor și politicilor sociale. R9. Descrie implicațiile etice și sociale ale tehnologiilor emergente și proiectează politici care să asigure utilizarea responsabilă a acestora în mediul organizațional și în comunitate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea studenților cu principalele teorii, paradigme și orientări din sociologia contemporană - Dezvoltarea capacității de analiză critică și aplicare a acestor perspective teoretice în interpretarea fenomenelor sociale actuale.
7.2 Obiectivele specifice	La finalul cursului, studenții vor fi capabili să: - Identifice și descrie principalele paradigme și curente teoretice din sociologia contemporană (ex. funcționalism structural, teoria acțiunii, teoria critică, postmodernism, constructivism social); - Explice conceptele-cheie și modul în care teoriile sociale interpretează structurile, relațiile și procesele sociale; - Compare critic perspectivele teoretice și evidențieze punctele lor forte și limitările în raport cu realitățile sociale actuale; - Aplice concepte teoretice în analiza unor teme contemporane precum inegalitatea socială, puterea, identitatea, globalizarea sau transformările muncii; - Elaboreze argumente teoretice coerente și bine fundamentate în cadrul unor lucrări scrise sau dezbateri; - Dezvolte o atitudine reflexivă și autonomă față de cunoașterea sociologică și aplicabilitatea teoriilor în contexte profesionale diverse.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. <i>Organizarea cursului.</i> Prezentarea programei analitice, prezentarea principalelor resurse bibliografice, clarificarea așteptărilor față de studenți.	Expunere tabele sintetice	
2. <i>ASPECTE TEORETICE INTRODUCTIVE</i> Paradigme, metode și instrumente specifice, dimensiuni etice. Recapitularea conceptelor de bază deja cunoscute: teorii, paradigme, principalele întrebări tratate de autorii clasici.	Recapitulare Expunere tabele sintetice	
3. <i>Școala de la Chicago.</i> Prezentarea scurtă a istoriei Școlii de la Chicago. Perspectivile de abordare a socialului, modalități de definire a problemei sociale, metodele de cercetare și principalele teorii asupra urbanului.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	

<i>Interacțiune, ecologie urbană, bazele empirice ale teoriilor sociologice americane.</i>		
4. <i>Fenomenologia socială.</i> Originile filosofice și principalele caracteristici sociologiei fenomenologice. Sociologia lui Schutz: <i>liebenswelt</i> și procesul de tipizare. Construcția socială a realității la P. L. Berger și Th. Luckmann: societatea ca construct subiectiv, obiectiv și procesul de socializare. <i>Fenomenologie, cotidian, rutină, instituționalizare, obiectiv vs. Subiectiv, intersubiectivitate</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
5. <i>Teoria critică I.</i> Școala de la Frankfurt. Istoria sumară a Școlii de la Frankfurt. Perspectiva de abordare a problematicei sociale, membrii marcanți, principalele cercetări și dezbateri (dezbaterile Th. Adorno-E. Fromm, a capitalismului de stat și național-socialismului, respectiv dezbaterile asupra pozitivismului). <i>Neomarxism, teorie critică, conflict, emancipare socială, criza capitalismului.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
6. <i>Teoria critică II.</i> Teoria critică a lui Jürgen Habermas. Elemente biografice, originile teoriilor elaborate de către Habermas, elemente definitorii. Problematika raționalității, critica lui Habermas asupra conceptului de raționalitate instrumentală utilizată de către Max Weber, sociologia și formele de cunoaștere. <i>Raționalitate instrumentală, capitalismul de stat, birocratie, instituții totale.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
7. <i>Teoria critică III.</i> Teoria critică a lui Jürgen Habermas. Acțiunea comunicativă și tipurile alternative de acțiune socială. Sistem și sfera cotidiană. Elemente critice. <i>Sistem, liebenswelt, criză, conflict în capitalismul târziu.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
8. <i>Structural-funcționalismul american I.</i> Principalele caracteristici și originile sociologiei lui Talcott Parsons. Relația dintre acțiune-funcție-structură și sistem. <i>Sistem social, rol social, funcție socială, acțiune socială, unit act.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
9. <i>Structural-funcționalismul american II.</i> Parsons. Paradigma AGIL și variabilele pattern. Teoria lui Parsons despre schimbarea și evoluția socială. <i>Schema AGIL, evoluție, factori universali ale evoluției sociale, pattern variables.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
10. <i>Neo-funcționalismul american I.</i> Funcționalismul lui R. K. Merton și critica asupra funcționalismului clasic. <i>Funcționalism, funcție, funcție latentă și manifestă, disfuncție, funcție negativă și pozitivă</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
11. <i>Neo-funcționalismul american II.</i> Problematika anomiei la R. K. Merton. Istoria socială a semnificației termenului de anomie (de la Durkheim, la Școala de la Chicago până la Școala de la Harvard). Relația dintre obiectivele culturale și instrumentele instituționalizate, formele individuale de adaptare. <i>Anomie, deviantă, tensiune.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
12. <i>Sociologia lui P. Bourdieu I.</i> Sociologia lui Pierre Bourdieu. Principalele caracteristici ale sociologiei lui Bourdieu, critica asupra structuralismului clasic și principale etape ale dezvoltării intelectuale. <i>Structuralism, post-structuralism, teme de cercetare.</i> Principalele cercetări etnografice. Cercetările de sociologia educației și a sferei culturale. <i>Reproducție socială, sistem educațional, inegalitate socială, strategii de reconversie.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
13. <i>Structuralismul lui P. Bourdieu III.</i> Semnificația termenului de habitus și a câmpului social. Formele de capital, și mecanismele de reproducere ale inegalităților sociale. <i>Capital social, economic, simbolic, habitus, câmp social.</i>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
14. Recapitulare	Prelegere orală cu secțiuni interactive	

Bibliografie:

Morell, Julius (2000) *Szociologiaelmélet (Teorii sociale)*. Budapest. Osiris
Felkai Gábor, Némedi Dénes, Somlai Péter (szerk.) (2000) *Szociológiai irányzatok a XX. században elejéig* Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó (Culegere cu texte fundamentale ale contemporanilor sociologiei) READER
Peter Laszlo (2006) *Kortárs szociológia elméletek (Teorii sociologice contemporane)*. Cluj. [MANUSCRIS p. 1-210].
Berger, P. L.–Luckmann, Th. (1999) *Construcția socială a realității*. București: Univers
Bourdieu, Pierre (1992) *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése*. Budapest: Gondolat
Goffman, Erving (1982) *A hetkoznali élet szociálpszichológiája*. Budapest: Gondolat
Habermas, Jürgen (1992) *Valogatott tanulmányok*. Budapest: Atlantis
Merton, Robert King (2002) *Társadalomelmélet és társadalmi struktúra*. Budapest: Osiris

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Discutarea aspectelor organizatorice: prezentarea tematicilor, a resurselor bibliografice și a sarcinilor studenților.	Conversație euristică	
2. Concepte cheie în teoriile sociale: modern/postmodern Helen Thomas – David F. Walsh (1998): <i>Modernity/postmodernity</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 363-390	Citire și interpretare text Conversație euristică	
3. Concepte cheie în teoriile sociale: local/global Les Back (1998): <i>Local/global</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 63-77	Citire și interpretare text Conversație euristică	
4. Concepte cheie în teoriile sociale: public/privat Don Slater (1998): <i>Public/private</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 138-150	Citire și interpretare text Conversație euristică	
5. Concepte cheie în teoriile sociale: muncă/timp liber Don Slater (1998): <i>Work/leisure</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 391-404	Citire și interpretare text Conversație euristică	
6. Concepte cheie în teoriile sociale: cultură/natură Helen Thomas (1998): <i>Culture/nature</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 110-121	Citire și interpretare text Conversație euristică	
7. Concepte cheie în teoriile sociale: fact/value. Sue Stedman-Jones (1998): <i>Fact/value</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 49-62	Citire și interpretare text Conversație euristică	
8. Poststructuralismul francez Foucault, Michel (1991) <i>Felügyelet és büntetés</i> : Gondolat	Citire și interpretare text	
9. Poststructuralismul francez Foucault, Michel (1991) <i>Felügyelet és büntetés</i> : Gondolat	Conversație euristică	
10. Modernitatea târzie și postmodernitatea germană Beck, Ulrich (2003) <i>A kockázat-társalom. Út egy másik modernitásba</i> Budapest: Századvég	Citire și interpretare text	
11. Modernitatea târzie și postmodernitatea germană Beck, Ulrich (2003) <i>A kockázat-társalom. Út egy másik modernitásba</i> Budapest: Századvég	Conversație euristică	
12. Postmodernitate în SUA, și aspecte globale Ritzer, George (2003) <i>MacDonaldizarea societății</i> București: Editura comunicare.ro	Citire și interpretare text	
13. Postmodernitate în SUA, și aspecte globale	Conversație euristică	

Ritzer, George (2003) <i>MacDonaldizarea societății</i> București: Editura comunicare.ro		
14. Concluzii, rezumat: cercetări efectuate cu metode calitative în literatura de specialitate. Discuții despre lucrări.	Activitate în grupuri mici și discuții interactive	
Bibliografie Helen Thomas – David F. Walsh (1998): <i>Modernity/postmodernity</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 363-390 Les Back (1998): <i>Local/global</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 63-77 Don Slater (1998): <i>Public/private</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 138-150 Don Slater (1998): <i>Work/leisure</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 391-404 Helen Thomas (1998): <i>Culture/nature</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 110-121 Sue Stedman-Jones (1998): <i>Fact/value</i> In Core sociological Dichotomies ed. Chris Jenks. London: Sage Publications, p. 49-62 Foucault, Michel (1991) <i>Felügyelet és büntetés: Gondolat</i> Ritzer, George (2003) <i>MacDonaldizarea societății</i> București: Editura comunicare.ro Beck, Ulrich (2003) <i>A kockázat-társalom. Út egy másik modernitásba</i> Budapest: Századvég Chris Jenks ed. (1998): <i>Core sociological Dichotomies</i> London: Sage Publications		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt corelate cu direcțiile actuale ale cercetării sociale, fiind aliniate cu așteptările comunității științifice și ale asociațiilor profesionale care subliniază importanța formării teoretice solide.
- Înțelegerea critică a teoriilor sociale contemporane sprijină dezvoltarea competențelor analitice necesare în domenii precum cercetarea socială, resursele umane, consultanța sau dezvoltarea organizațională.
- Cursul contribuie la pregătirea studenților pentru contexte profesionale ce necesită gândire reflexivă, adaptabilitate și capacitatea de a interpreta procese sociale complexe.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Gradul de însușire a terminologiei specifice • Coerență logică și abilități de argumentare	Probă scrisă	60%
10.5 Seminar/laborator	Abilități demonstrate în utilizarea conceptelor și teoriilor dobândite.	Prezentare realizată în cadrul seminarului Lucrare seminar Participare activă	40%
10.6 Standard minim de performanță			
• Nota 5 la examenul scris • Participare la minimum 50% din activitățile de seminar			
Plagiatul va fi sancționat conform reglementărilor universitare, inclusiv prin neacordarea punctajului pentru lucrarea plagiată.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
2025. 04. 28.

Semnătura titularului de curs
Dr. PÉTER László

Semnătura titularului de seminar
Dr. PÁSZTOR Gyöngyi

Data avizării în departament:
2025. 05. 06

Semnătura directorului de departament
Dr. LÁSZLÓ Éva

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".